

Kocaeli Üniversitesi

Eğitim Dergisi

E-ISSN: 2636-8846

2022 | Cilt 5 | Sayı 2

Sayfa: 453-474

Kocaeli University
Journal of Education

E-ISSN: 2636-8846

2022 | Volume 5 | Issue 2

Page: 453-474

Erken çocukluk döneminde çocuk Youtube içerik üreticilerinin yayınladığı videoların, çocuğun duygusal istismarı açısından incelenmesi

Investigation of the videos published by YouTube content producers in terms of emotional abuse of the child in early childhood period

Sevilay Çubuk, <https://orcid.org/0000-0002-0493-6127>
Uşak Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, 194002001@ogr.usak.edu.tr

Dilek Erol, <https://orcid.org/0000-0002-5565-586X>
Uşak Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, dilek.erol@usak.edu.tr

Bu çalışma, Sevilay Çubuk (2022) tarafından hazırlanan "Erken çocukluk döneminde çocuk Youtube içerik üreticilerinin yayınladığı videoların çocuğun duygusal istismarı açısından incelenmesi" başlıklı yüksek lisans tezinden üretilmiştir.

ARAŞTIRMA MAKALESİ

Gönderim Tarihi	Düzeltilme Tarihi	Kabul Tarihi
24 Haziran 2022	2 Kasım 2022	10 Kasım 2022

Önerilen Atıf

Recommended Citation

Çubuk, S., & Erol, D. (2022). Erken çocukluk döneminde çocuk Youtube içerik üreticilerinin yayınladığı videoların, çocuğun duygusal istismarı açısından incelenmesi. *Kocaeli Üniversitesi Eğitim Dergisi*, 5(2), 453-474.
<http://doi.org/10.33400/kuje.1135119>

ÖZ

Sosyal medya uygulamalarının gelişmesi, kullanımının yaygınlaşması ve çocukların da bu platformlarda denetimsiz ve aktif olarak yer almaya başlamaları ile çocuk istismarı yeni bir boyut kazanmış ve sosyal medyanın çocuklara yönelik etkileri, incelenmesi gereken önemli bir alan olarak ortaya çıkmıştır. Bu çalışmada erken çocukluk dönemindeki Youtube içerik üreticilerinin yayınladıkları videolarda, anne-babaları tarafından duygusal istismara maruz kalma durumları, duygusal istismar türleri ve sıklığı araştırılmıştır. Çalışmada durum ve olaylar olduğu gibi müdahale edilmeksizin ele alındığından nitel desende tasarlanmış ve metin, renk ve imajlar gibi çoklu iletişim tarzlarına bakma fırsatı veren “Çok Modlu Eleştirel Söylem Analizi” yöntemi kullanılmıştır. Çalışmada videolar amaçlı örnekleme, Youtube’da içerik üreten ve en yüksek takipçiye sahip 4 çocuk içerik üreticisi olarak seçilmiştir. Her kanala ait son 6 yılda yayınlanmış, içeriğinde anne veya babası bulunan, en çok izlenme sayısına sahip 10 video olmak üzere toplam 40 video, duygusal istismar ve alt boyutları kapsamında incelenmiştir. Video içerikleri duygusal istismarın alt boyutları baz alınarak oluşturulan kodlara göre “Dedoose” programı ile analiz edilmiştir. Çalışma sonucunda incelenen 40 video içerisinden 13 videoda duygusal istismar bulgusuna rastlanmıştır. Çalışma kapsamında analiz edilen videolarda çocukların anne veya babaları tarafından duygusal istismara uğrama sıklığı %33 olarak belirlenmiştir. Çocukların bu videolarda daha çok anneleri tarafından duygusal istismara uğradığı, en çok uygulanan duygusal istismar davranışlarının ise azarlama ve aşağılama olduğu görülmüştür. Reddetme, aşırı koruma, izole etme, ayırım, karşılaştırma, suça yöneltme ve lakap takma alt boyutlarına rastlanmamıştır.

Anahtar Sözcükler: istismar, duygusal istismar, erken çocukluk, sosyal medya, Youtube, Youtuber çocuk

ABSTRACT

As the scale and use of social media apps grow, and as children also begin to join and become active in these platforms –without any significant monitoring–, a whole new form of child abuse came into existence. As a result, social media’s effects on children is now an important object of analysis and research. This study investigates if and how young Youtube content producers in early childhood years suffer emotional abuse by their parents, and the types and frequency of emotional abuse, based on the videos they publish. As the study does not entail any intervention on the cases and events analyzed, a qualitative research pattern was employed, in the form of “Multi-Modal Critical Discourse Analysis” method providing insights into multiple forms of communications including text, color, and images. The videos were selected through purposive sampling. The focus was on 4 children who produced content on Youtube. These content producers are noteworthy for having the highest numbers of followers. 10 videos with the highest view count with parents covered in the content were selected from each channel. The 40 videos thus included in the sample were all published in the last 6 years. The focus of the analysis through the videos was on emotional abuse and its sub-dimensions. The content of the videos were analyzed using the “Dedoose” software, with reference to the codes assigned to sub-dimensions of emotional abuse. Out of the 40 videos analyzed, 13 were found to include elements of emotional abuse. In the videos covered, the frequency of emotional abuse the children were found to incur from their parents was 33%. Mothers were found to be the more frequent source of abuse in these videos, whereas the most common forms of emotional abuse were reprimand and degrading. Rejection, overprotection, isolation, discrimination, comparison, abetting, and name calling sub-dimensions were not observed.

Keywords: abuse, emotional abuse, early childhood, social media, Youtube, Youtuber child

GİRİŞ

Çocuk istismarı sosyokültürel düzey fark etmeksizin çocukluk döneminde görülen çocukta kısa ve uzun vadede etkileri davranışsal ve psikolojik sorunlar yaratan, çocuğun yaşam kalitesini ve benlik algısını olumsuz yönde etkileyen bir halk sağlığı sorunudur (Can, 2009; Şahin, 2009; Beyazova, 2014; Olsana, 2018). Çocuk istismarı vakaları incelendiğinde özelliklerine göre fiziksel, cinsel, duygusal ve ekonomik istismar ve ihmal olarak sınıflandırıldığı görülmektedir (Zeytinoğlu & Kozcu, 1989; Turla, 2002; Altunsu, 2004; Şanyüz, 2009; DSÖ, 2016; Çakmak, 2018). İstismar türlerinden olan, duygusal istismar diğer istismar türlerini bir şemsiye gibi içinde barındıran ama fiziksel bulgusu görülemediği için kanıtlanması en zor olan istismar türüdür (Polat, 2007; Ardahan vd., 2016). Çocuğun yetişkin tarafından kişilik gelişimine zarar verebilecek, duygusal gelişimini engelleyip zedeleyebilecek her türlü davranış ya da ihmal olarak tanımlanan duygusal istismar (UNICEF, 2002; Pesen & Epçaçan, 2021) çocuğu küçük düşürücü, gururunun zedeleyici ve hareket-konuşma özgürlüğünü kısıtlayıcı davranışları kapsamaktadır. APSAC'ın geliştirdiği istismar rehberi duygusal istismarı; reddetme/yoksayma, yıldırma, tek başına bırakma, suça yöneltme, çocuğu kendi çıkarlarına kullanma, duygusal cevabı yadsıma, gaslighting ve çocuğun temel gereksinimlerini ihmal etme olarak sınıflandırılmıştır (Karagöz & Uran, 2018; Pashı, 2021; Ahern, 2018; Huizen, 2020; Spear, 2020; Pashı, 2021).

Çocuğun sağlıklı gelişimine ve büyümesine olanak sağlayacak huzur ve sevginin çocuktan esirgenmesi çocukta istenmeyen veya seilmeyen bir çocuk olduğu algısını yaratabilmektedir (Ballı, 2010; Yalçın, 2011). Duygusal istismar mağduru çocuklar yaşitlarına göre daha öfkeli ve saldırgan olabilmekte, bunun yanı sıra asosyal ve içe kapanık da olabilmektedirler. Kişilik bozukluklarına da yol açabilen bu istismar türünü yaşayan çocuklar uzun vadede sosyalleşme problemleri, psikolojik sorunlar yaşayabilmekte ve intihara meyilli davranışlar sergileyebilmektedirler (Kendall & Tackett, 2002; Dursunkaya, 2008; Çakmak, 2018).

Alan yazında yapılan çalışmalar (Aksoy vd., 2004; Beyazova, 2014; Aktay, 2020); çocuk istismarının yoğunlukla okul, ev gibi çocuğun en çok güvende olduğu yerlerde gerçekleştiğini belirtirken (Polat, 1997); çocukların günümüzde hızla yaygınlaşan sosyal medya platformlarında da istismara açık olduğunu ifade etmektedir (UNICEF, 2017). Özellikle Youtube ve Instagram üzerinden çocuk odaklı içerikler herkese açık hesaplardan sunulmakta, çocuklara ürün tanıtımları yaptırılmakta, izlenme ve beğeni sayıları üzerinden maddi kazanç elde edilirken ekonomik ve duygusal istismara maruz kalmaktadırlar (Tutgun Önal, 2020). Bir başka deyişle sosyal medya platformlarında yetişkinlerin herkese açık hesaplardan çocukları ile ilgili paylaşımlar yapması çocukların özel yaşamını ve gizlilik haklarını ihlal ederken çocuğun maddi kazanç elde etmek amacıyla kullanılıp birer meta haline getirilmesi çocuğu her türlü istismara karşı savunmasız bırakmaktadır (Çağlar & Savaşer, 2010; UNICEF, 2017; Duygulu, 2019; Yıldırım, 2019; Üstündağ, 2020).

Mayfield'in (2008)'in "en üst düzeyde paylaşım, çevrimiçi medya fırsatı sunan en yeni fikirlerden biri" olarak tanımladığı sosyal medya kullanımı dijitalleşmenin artmasıyla ülkemizde de son yıllarda artışa geçmiştir (Serin, 2019). WeAreSocial (2019)'un ocak ayı verileri incelendiğinde Türkiye'de yaklaşık aktif 52 milyon sosyal medya kullanıcısı bulunmaktadır. Bu kullanıcıların %55'i Youtube, %53'ü facebook, %50'si whatsapp, %46'sı instagram ve % 36'sı ise twitter gibi platformlarda aktif olarak yer almaktadır. WeAreSocial tarafından 2018 yılı ilk çeyreği için yayınlanan Western Asia verileri incelendiğinde ise Türkiye nüfusunun yaklaşık olarak %60'ı her gün ortalama 3 saat 1 dakika sosyal medya platformlarında kalmaktadır (Statista, 2018; Wearesocial, 2018; Wearesocial, 2019). Özellikle son yıllarda sosyal medya kullanıcılarının yaş profillerinin düştüğü, küçük yaştaki çocukların bile bu platformlarda kullanıcı ve içerik üreticisi olarak yer aldıkları görülmektedir (Erişir & Erişir, 2019). Youtube ve facebook gibi sosyal medya platformlarında kullanıcı profili oluşturma ve hesap açabilme yaş sınırı her ülkede farklılık göstermekte olup ülkemizde bu platformlarda hesap oluşturabilmek için gerekli alt yaş sınırı on üç olarak belirtilmiştir. Bu yaş sınırı altındaki çocukları sosyal medya platformlarından uzak tutmak ve korumak anne babalarının görevidir. Fakat bu platformlar incelendiğinde bu yaş

sınırının altındaki birçok çocuğun hesap sahibi olduğu, anne babalarının da yardımını alarak içerik paylaşımı yaptıkları görülmektedir (Steinberg, 2017; Dursun, 2019; Leaver, 2015; Akdi, 2016; Brosch, 2018). Anne babalar Youtube ve Instagram'da yayınlamış oldukları içerikler aracılığıyla çocuklarını üçüncü kişilere açık bir şekilde lanse edebilmektedirler (Hablemitoğlu, 2016; Livingstone, 2017; Çimke vd., 2018; Atalay, 2019). İçerik incelenmesi yapıldığında çocukların mikro ünlü ve etkileyen kişi (influencer) olarak sosyal medyada birkaç farklı kimlikte yer aldığı belirtilmektedir (Abidin, 2017).

Sosyal medya uygulamalarının gelişmesi, çevrimiçi platformların kullanımının yaygınlaşması ve çocukların da bu platformlarda aktif olarak yer almaya başlamaları ile birlikte çocuk istismarı da yeni bir boyut kazanmış ve sosyal medyanın çocuklara yönelik etkileri incelenmesi gereken önemli bir alan olarak ortaya çıkmaktadır (Parsa & Akmeşe, 2019; Köktener & Akgün, 2020; Abdul vd., 2020). Çocukların bu platformlarda ekonomik, cinsel ve duygusal istismara maruz kalmaktadır (Bostancı, 2019). Çocukların sosyal medyada paylaştığı bu içerikler birçok araştırmacı tarafından incelenmekte olup cinsel istismar, fiziksel istismar ve özellikle de ekonomik istismar açısından çalışmalar yürütülmüştür (Tur-Viñes, 2018; Parsa & Akmeşe, 2019; Coates & Boyland; 2020; Holiday vd., 2020; Köktener & Akgün, 2020; Abdul vd., 2020; Alruwaily, 2020). Oysaki çocuklar Instagram, Facebook ve Youtube gibi sosyal medya platformlarında bazen takipçileri, bazen de anne babası tarafından duygusal baskı ve istismara maruz kalabilmektedirler (Tufan, 2019). Duygusal istismarın fark edilmesi ve duygusal istismar kapsamına girebilecek davranışların bilinmesi diğer istismar türlerine göre daha zor olduğu için (Polat, 2007; Uslu, 2014; Şahin, 2014) çocukların sosyal medyada maruz kaldıkları duygusal istismarın da incelenmesi önemlidir.

Çocukluk döneminde maruz kalınan duygusal istismar çocuğu tüm yaşamı boyunca olumsuz yönde etkilemesi ve sosyal medyada paylaşılan içeriklerin kalıcı olmasından dolayı çocuğun bu platformlarda uğramış olduğu her türlü istismar hayatı süresince karşısına çıkabilmektedir. Duygusal istismarın alt boyutları kapsamında reddetme (Bayraktar, 1990; Gençtan, 1991), aşırı koruma, duygusal tepki göstermeme, izole etme, ihmal, ayırım, karşılaştırma, tehdit, gelişimi üzerinde beklenti, çıkar için kullanma (Paslı, 2021), aşağılama (Cüceloğlu, 1999), suça yöneltme (Savi, 1999), azarlama ve lakap takma davranışları (Polat, 2006) değerlendirilmektedir (Thompson & Kaplan, 1999; Glaser, 2002). Binggeli vd. (2001) duygusal istismarın ihmal alt boyutunu çocuğun her türlü zihinsel, fiziksel ve eğitimsel sağlık ihtiyaçlarını yeterince ya da hiç yerine getirmemek olarak ele almıştır. Çocukların sosyal ortamlarda özellikle Youtube gibi video içeriklerinde maruz kalmış oldukları duygusal istismarın bilinmesi, farkına varılması ve bu durumu azaltıcı yönde çalışmaların başlatılması çocukların hem ruhsal hem de fiziksel sağlıkları açısından büyük önem taşımaktadır. Bu açıdan Youtuber çocukların videolarında anne babaları tarafından maruz kalmış oldukları duygusal istismar davranışlarını incelemeye yönelik gerçekleştirilen bu çalışmanın alana katkı sağlayacağı düşünülmektedir.

Bu çalışmada erken çocukluk dönemindeki Youtube içerik üreticilerinin Youtube kanallarındaki video içeriklerinde anne-babaları tarafından duygusal istismara maruz kalma durumlarının incelenmesi amaçlanmakta olup aşağıdaki sorulara cevap aranmıştır.

- 1) Çocuk içerik üreticilerinin yayınladığı videolarda;
 - a) Çocukların anne-babaları tarafından maruz kaldığı duygusal istismar durumu nedir?
 - b) Çocukların anne-babaları tarafından maruz kaldığı duygusal istismar davranışları nelerdir?
 - c) Duygusal istismar görülme sıklığı nedir?

YÖNTEM

Erken çocukluk dönemindeki Youtube içerik üreticilerinin Youtube kanallarındaki video içeriklerinin, çocuğun anne babası tarafından maruz kaldığı duygusal istismarının incelemeyi amaçlayan bu çalışma nitel bir araştırma olarak yürütülmüştür. Nitel araştırmalar gözlem, görüşme ve belge analizi gibi tekniklerle veri toplamaya olanak sağlayan, durum ve olayları

Sevilay Çubuk, Dilek Erol

Erken çocukluk döneminde çocuk Youtube içerik üreticilerinin yayınladığı videoların, çocuğun duygusal istismarı açısından incelenmesi

doğal ortamlarında olduğu gibi irdeleyen nitel bir sürece dayalı araştırmalardır (Yıldırım & Şimşek, 2008). Nitel araştırmalarda, disiplinler arası bütüncül bir bakış açısıyla problemler yorumlanarak incelenmektedir. Araştırma kapsamındaki durum ve olaylar olduğu gibi müdahale edilmeksizin ele alınır ve toplumun bu durumlara yüklediği anlamlar açısından yorumlanır (Altınışik vd., 2010). Araştırmada Youtube videoları inceleneceğinden, nitel araştırma yöntemlerinden metin, renk ve imajlar gibi çoklu iletişim tarzlarına bakan “Çok Modlu Eleştirel Söylem Analizi” yöntemi kullanılmıştır. Bu yöntem ile sadece bireysel modların nasıl iletişim kurduğuna değil, aynı zamanda semiyotik anlam yaratmak için birbirleriyle nasıl etkileştiklerine de bakılmasına imkân sağlamıştır. Kress (2010), veri analiz sürecinde yazı, görüntü ve renk gibi birden fazla mod kullanmanın daha faydalı olduğunu belirtmektedir. Bunun en önemli nedeni her modun farklı bir noktaya odaklanarak analizi daha ayrıntılı hale getirmesine olanak sağlamasıdır. Bu nedenle, birden çok moda aynı anda bakmak, özellikle çevrimiçi ortamlara bakıldığında, daha ayrıntılı ve karmaşık bir analizi ortaya çıkarmaktadır (Halloran, 2005). Çok modlu eleştirel analiz yöntemine göre ancak görsel ve sözel imgeler birleştiğinde söylem oluşmaktadır. Buradan hareketle görsel ve dilsel öğelerin, sosyal durumlar da göz önünde bulundurularak birbirleriyle bağlantı şeklinde incelenmesi gerekmektedir (Gee & Handford, 2011; Atalay, 2019, Merriam, 2013).

İncelenen Döküman

Araştırmanın çalışma grubu amaçlı örneklem yöntemi ile belirlenmiştir. Bazı kaynaklarda ölçüt örnekleme olarak da ifade edilen amaçlı örnekleme yöntemleri zengin bilgiye sahip olduğu düşünülen durumların derinlemesine çalışılmasına olanak vermektedir (Özdemir, 2010).

Çalışma kapsamında analiz edilmek üzere Youtube’da içerik üreten ve en yüksek takipçiye sahip 4 çocuk içerik üreticisi seçilmiştir. Her kanala ait son 6 yılda yayınlanmış, içeriğinde anne veya babası bulunan, en çok izlenme sayısına sahip 10 video seçilmiştir. Analiz edilen videoların toplam izlenme sayıları Tablo 1’de verilmiştir.

Tablo 1

Analiz edilen videoların toplam izlenme sayıları

Kanal İsmi	Kanal 1	Kanal 2	Kanal 3	Kanal 4
VİDEO 1	28.365.377	55.279	19.029.586	117.573.900
VİDEO 2	66.475.429	14.638.263	9.597.439	34.894.994
VİDEO 3	26.473.839	11.642.529	3.380.911	17.495.398
VİDEO 4	2.894.835	1.621.082	5.094.379	3.311.125
VİDEO 5	13.257.655	3.732.698	5.271.168	2.089.770
VİDEO 6	13.586.661	6.680.487	12.299.298	33.429
VİDEO 7	16.624.809	5.980.473	11.777.231	5.260.009
VİDEO 8	19.144.792	68.564	6.583.923	6.189.753
VİDEO 9	23.101.156	81.228	340.702	46.217.000
VİDEO 10	49.681	1.480.212	112.785	4.003.553

Verilerin Analizi

Araştırmada videoların analiz sürecinde kod ve kategorilere ayrılıp analizine olanak sağlayan “Dedoose” programı kullanılmıştır. Veri analizinin ilk basamağında belirlenmiş olan 40 video duygusal istismarın alt boyutları baz alınarak oluşturulan kodlarla analiz edilmiştir. Her video için birçok farklı yönden analize olanak sağlayan Çok Yönlü Etkileşim Analizi yöntemi kullanılarak mikro analiz yapılmıştır. Bu yöntem sadece video içerisindeki sözlere değil bunun yanı sıra görsellere, ekrandaki hareketlere, kullanılan ses efektlerine, video içerisindeki kişilerin

jest ve mimiklerine ve ses tonlarına da odaklanmayı gerektiren bir video kayıt analizi yöntemidir (Norris, 2013). Videoların analizi sürecinde her bir Youtube kanalı için Excel üzerinde tablolar oluşturulmuş, analiz edilen her videoda rastlanılan bulgular kaydedilmiştir. Her bulgu için kim tarafından ve nasıl bir davranışla, hangi dakikalarda uygulandığı not alınmıştır. Toplanan veriler çalışmanın alt problemlerine cevap verecek şekilde tablolaştırılmış ve çalışma bulgularına ulaşılmıştır.

Araştırma Etiği

Bu araştırmanın planlanmasından, uygulanmasına, verilerin toplanmasından verilerin analizine kadar olan tüm süreçte “Yükseköğretim Kurumları Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiği Yönergesi” kapsamında uyulması belirtilen tüm kurallara uyulmuştur. Yönergenin ikinci bölümü olan “Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiğine Aykırı Eylemler” başlığı altında belirtilen eylemlerden hiçbiri gerçekleştirilmemiştir.

Bu çalışmanın yazım sürecinde bilimsel, etik ve alıntı kurallarına uyulmuş; toplanan veriler üzerinde herhangi bir tahrifat yapılmamış ve bu çalışma herhangi başka bir akademik yayın ortamına değerlendirme için gönderilmemiştir.

Etik kurul izin bilgileri

Çalışma doküman inceleme çalışması olduğu için Etik Kurul İzni alınmasını gerektiren çalışmalar grubunda yer almamaktadır. Bu nedenle Etik Kurul İzni beyan edilmemiştir.

BULGULAR

Erken çocukluk dönemindeki Youtube içerik üreticilerinin kanallarındaki içeriklerinin, çocuğun anne babası tarafından maruz kaldığı duygusal istismarının incelemeyi amaçlayan bu çalışmada belirlenen 4 farklı çocuk içerik üreticisine ait 40 videonun analizi araştırma sorularına göre sunulmuştur.

Araştırmanın çalışma grubunu oluşturan çocuk Youtube içerik üreticilerinin toplam abone sayıları Tablo 2’de sunulmaktadır.

Tablo 2

Çalışmaya Dahil Edilen Kanallar Listesi ve Toplam Abone Sayıları

Kanal Adı	Toplam Abone Sayısı
Kanal 1	3.46 Mn
Kanal 2	766 Bin
Kanal 3	1.24 Mn
Kanal 4	1.13 Mn

Bu çalışmada 4 ayrı Youtube kanalından, her birinden 10 video olmak üzere toplam 40 video incelenmiştir.

Çocuk Youtube İçerik Üreticilerinin Videolarında Anne-Babaları Tarafından Uygulanan Duygusal İstismar Durumuna Yönelik Bulgular

Çalışma kapsamında analiz edilen 40 videoya ait çocuklara anne-babaları tarafından uygulanan duygusal istismar durumlarına dair bulgular Tablo 3’te sunulmaktadır.

Tablo 3*Çalışmaya Dahil Edilen Videolarda Çocukların Anne-Babaları Tarafından Uygulanan Duygusal İstismarı*

Kanal	f(t)	f(x)	%
Kanal 1	10	4	40%
Kanal 2	10	4	40%
Kanal 3	10	5	50%
Kanal 4	10	0	0%
Toplam	40	13	33%

f(t): Toplam izlenen video, f(x): Duygusal istismar gözlemlenen video

Kanal 1 Youtube kanalına ait toplamda 10 video duygusal istismarın alt boyutları kapsamında analiz edilmiş, 4 videoda farklı yerlerde duygusal istismar bulgusuna rastlanmıştır. Hem anne hem de baba tarafından çocuğa uygulanan duygusal istismar sıklığı %40 olarak belirlenmiştir. Kanal 2 youtube kanalına ait toplamda 10 video analiz edilmiş, 4 videoda farklı yerde duygusal istismarın farklı alt boyutlarına rastlanmıştır. Duygusal istismar sıklığı %40 olarak bulunmuş olup, duygusal istismarın sadece anne tarafından uygulandığı görülmüştür. Kanal 4 isimli Youtube kanalına ait toplam 10 video analiz edilmiş, bu videoların 5'inde duygusal istismarın alt boyutlarına rastlanmıştır. Duygusal istismar sadece anne tarafından uygulanmakta olup duygusal istismar sıklığı %50'dir. Çalışma kapsamında toplamda 40 video duygusal istismar ve alt boyutları kapsamında analiz edilmiştir. Bu videoların toplamda 13'ünde duygusal istismar bulgusuna rastlanmıştır. Çalışma kapsamında analiz edilen videolarda çocukların anne veya babaları tarafından duygusal istismara uğrama sıklığı %33 olarak belirlenmiştir. Çocukların bu videolarda daha çok anneleri tarafından duygusal istismara uğradığı, en çok uygulanan duygusal istismar davranışlarının ise azarlama ve aşağılama olduğu görülmüştür. Reddetme, aşırı koruma, izole etme, ayırım, karşılaştırma, suça yöneltme ve lakap takma alt boyutlarına herhangi bir videoda rastlanmamıştır.

Çalışmaya dâhil edilen 4 çocuk Youtube kanalından biri olan "Kanal 1" Youtube kanalında tespit edilen duygusal istismara yönelik bulgular Tablo 4'te yer almaktadır. Video 1 analiz edildiğinde (09:40-09:45) baba havuzda oyun oynayan ve yarış yapmak isteyen çocuğuna "Burada nasıl kazanacaksın? Kazanamazsın ki!" diyerek tepki göstermektedir. Babanın bu ifadesinde duygusal istismarın alt boyutlarından olan aşağılama/küçümsemenin gerçekleştiği söylenebilir. Videonun tamamı kodlara göre analiz edildiğinde başka duygusal istismar davranışına rastlanmamıştır. Video 2 analiz edildiğinde ise (00:56-01:00) babanın havuza düşen kediye kurtarmak isteyen kızına "Saçmalama kızım! Pis su bu!" diyerek kızdığı ve çocuğu azarladığı görülmüştür. Videonun devamında başka bir duygusal istismar davranışına rastlanmamıştır. Video 3 kodlara göre analiz edildiğinde anne ve çocuğun 'içecek challenge' yaptıkları bir oyun oynadıkları görülmektedir. Çocuktan vücut kapasitesinin üzerinde içecek içmesi istenmekte, çocuğun kendisinden istenileni yaparken midesinin bulandığı görülmekte olup (20:30-23:00), duygusal istismar türlerinden olan gelişimi üzerinde beklentiye maruz kaldığı görülmektedir. Video 4'te abla ve kardeş birlikte yer almaktadır. Abla kraliçe rolünde olup, anne-babası ve kardeşi de ona hizmet eden kişiler rolindedir. Baba küçük kardeşi (2-3 yaşlarında) "Senin yanında kraliçe var! Ona göre davranmalısın. Kraliçeye iş yaptırılmazsın!" (05:45-05:55) diyerek azarlamakta ve çocuğun özgüveninin zedelenmesine sebep olabilecek şekilde davranarak duygusal istismara maruz bırakmaktadır. Videonun ilerleyen kısımlarında küçük çocuk ağlamaya başlamakta (21:55-22:15), anne ve baba ise videoyu çekmeye odaklandıkları için çocuğa herhangi bir tepki göstermeyerek duygusal istismarın alt boyutlarından olan duygusal tepki göstermeme davranışını sergilemektedir. Kanal 1 Youtube kanalına ait analiz edilmiş olan diğer 6 videoda herhangi bir duygusal istismar davranışı bulunmamıştır.

Tablo 4

Kanal 1 Youtube Videolarında Anne-Babaları Tarafından Uygulanan Duygusal İstismar Türlerine Yönelik Bulgular

		Duygusal İstismar Türleri													
KANAL 1	VİDEOLAR	Mahrum Bırakma								Maruz Bırakma					
		Reddetme	Aşırı koruma	Duygusal tepki göstermeme	izole etme	İhmal	Ayırım	Karşılaştırma	Tehdit	Gelişimi üzerinde beklenti	Çıkar için kullanma	Aşağılama	Suçta yönetme	Azarlama	Lakap takma
	1											09:40-09:45			
	2													00:56-01:00	
	3									20:30-23:00					
	4			21:55-22:15								05:45-05:55		05:45-05:55	
	5														
	6														
	7														
	8														
	9														
	10														

Çalışmaya dahil edilen 4 çocuk Youtube kanalından biri olan “Kanal 2”de tespit edilen duygusal istismara yönelik bulgular Tablo 5’te yer almaktadır. Video 1’de annenin oyun parkındaki oyuncağa binmeye çalışan çocuklarına “Kızım niye binemiyorsunuz? Nasıl düşersiniz!” diyerek (01:41-01:45) bağırdığı görülmektedir. Duygusal istismarın alt boyutlarından olan azarlama davranışının gerçekleştiği söylenebilir. Videonun ilerleyen bölümünde yine anne oyuncağa binemeyen oğluna “Oğlum sen beceremedin bu işi!” diyerek seslenmekte (01:55-02:01), aşağılama davranışını sergilemektedir. Daha sonra aynı videoda annenin çocuklara “Sizin gücünüz mü yok? Bunu bile beceremediniz!” dediği (02:17-02:25) ve duygusal istismarın alt boyutlarından olan aşağılama davranışını burada tekrar sergilediği görülmektedir. Video 2 incelendiğinde annenin 3-4 yaşlarındaki çocuğunu yemeğini yemezse dondurma almamakla tehdit ettiği görülmüştür. Çocukla “yemeğini bitirmedeğin sürece sana dondurma yok. Ablan bitirdi, şimdi gidip ona alacağım ama sana almıyorum.” şeklinde (00:25-00:37) konuşmaktadır. Devamında ise anne aabaya dondurma almakta küçük çocuk ise buna üzülüp ağlamaktadır. Bu noktada video içerisinde duygusal istismarın tehdit alt boyutuna rastlandığı söylenebilir. Videonun ilerleyen kısımlarında çocuk bu olaydan dolayı çığlık çığlığa ağlamakta, kendisini yerlere atmaktadır. Anne ise bu duruma hiçbir tepki göstermemekte ve müdahalede bulunmamaktadır. Video genelinde annenin duygusal tepki göstermeme davranışını sergilediği söylenebilir. Video 5’te annenin halının üzerinde cips yiyen çocukları gördüğünde “Ne yaptınız siz! Nasıl dökersiniz!” diyerek (00:10-00:16) onlara bağırdığı, duygusal istismarın azarlama alt boyutunu sergilediği görülmektedir. Videonun ilerleyen kısımlarında çocuklar annelerinden gizli okul çantalarına cips koymakta ve anne bunu fark etmektedir. “Manyak mısınız siz! Okula cips götürülür mü?” diyerek (03:40-03:51) çocuklara tepki göstermekte, aşağılama ve azarlama davranışlarını sergilemektedir. Video 6 incelendiğinde 3-4 yaşlarındaki kız çocuğunun lunaparkta dönen arabalara bindiği ve ablasını yanına bindirmeyerek yalnız binmek istediği görülmektedir. Annenin ise çocuğa “Kızım ablanı yanına neden bindirmiyorsun!” diyerek kızdığı, “Bakın arkadaşlar ablasını bindirmiyor!” diyerek (01:20-01:38) de takipçilerine şikâyet ettiği görülmektedir. Annenin bu durumda duygusal istismarın alt boyutlarından olan azarlama davranışını sergilediği söylenebilir. Kanal 2 youtube kanalına ait diğer videolar incelendiğinde herhangi bir duygusal istismar davranışına rastlanmamıştır.

Sevilay Çubuk, Dilek Erol

Erken çocukluk döneminde çocuk Youtube içerik üreticilerinin yayınladığı videoların, çocuğun duygusal istismarı açısından incelenmesi

Tablo 5*Kanal 2 Youtube Videolarında Anne-Babaları Tarafından Uygulanan Duygusal İstismar Türlerine Yönelik Bulgular*

		Duygusal İstismar Türleri														
KANAL 2	VİDEOLAR	Mahrum Bırakma								Maruz Bırakma						
		Reddetme	Aşırı koruma	Duygusal tepki gösterme	İzole etme	İhmal	Ayrım	Karşılaştırma	Tehdit	Gelişimi üzerinde beklenti	Çıkar için kullanma	Aşağılama	Suçta yönlendirme	Azarlama	Lakap takma	
	1												*01:55 -02:01 02:17- 02:25		01:41- 01:45	
	2			Video Geneli					00:25 - 00:37							
	3															
	4															
	5												03:40- 03:51		00:10- 00:16 03:40- 03:51	
	6														01:20- 01:38	
	7															
	8															
	9															
	10															

Çalışmaya dahil edilen 4 çocuk Youtube kanalından biri olan “Kanal 3”te tespit edilen duygusal istismara yönelik bulgular Tablo 6’da yer almaktadır.

Video 1’de anne yaklaşık bir yaşındaki çocuğuna slime vermektedir (01:16). Slime akışkan ve ele yapışmayan bir oyun hamuru olarak bilinmektedir. Çocuğun slimeyi yeme, yutma riskleri bulunmasına rağmen anne bu riski göz ardı etmektedir. Duygusal istismarın ihmal alt boyutuna rastlandığı söylenebilir. İlerleyen kısımlarda anne çocuğa bu sefer de küçük boncuk boyutlarında şekerler vermekte (02:07) ve çocuğu kendi haline bırakmaktadır. Çocuğun yaşına ve gelişimine uygun olmayan boyuttaki bu şekerleri yutma, boğazına kaçırma riski göz ardı edilmektedir. İhmal davranışına bu noktada da rastlandığı söylenebilir. Videonun 8. dakikasına gelindiğinde 5-6 yaşlarındaki abinin 1 yaşındaki kardeşinin ağzına küçük sert şekerlerden soktuğu görülmekte, anne bu durumu fark etmesine karşın herhangi bir müdahalede bulunmamaktadır. Küçük çocuğun ağzının içi şekerle dolduğu için midesinin bulandığı, annenin bu durumu dile getirmekle yetindiği (08:32-08:51) görülmektedir. Bu durumda yine ihmal davranışının görüldüğü söylenebilir. Video 2 incelendiğinde 5-6 yaşlarındaki abinin elinde dondurma gözükmektedir. Küçük kardeşine dondurmaya verdiğinde dondurma parçalanıp yere ve çocuğun üzerine düşmektedir. Bunu fark eden anneleri “Ben sizi kesmez miyim? Bu yerlerin hali ne!” diyerek azarlamakta, “İkinizi de keseceğim!” diyerek (02:27-02:32) korkutmaktadır. Duygusal istismarın alt boyutlarından olan azarlama ve tehdit davranışını sergilemektedir. Video 4’e bakıldığında ise annenin 5-6 yaşlarındaki oğluna üzerine deterjan döktüğü bezi çocuğun ağzına geçecek şekilde üflettiği, baloncuk yaptırmaya çalıştığı (08:20-08:26) görülmektedir. Çocuk direkt olarak bulaşık deterjanına maruz kalmakta, ağzına bulaşan deterjanın tadından rahatsız olmaktadır. Bu durumda duygusal istismarın alt boyutlarından olan ihmalin varlığından söz edilebilir. Çocuk zararlı kimyasal içeren bir maddeye maruz kaldığı için duygusal istismarın yanı sıra fiziksel istismarın da varlığından söz edilebilir. Tüm istismar türlerinin bir diğerini beraberinde getirdiği gerçeği burada da görülmektedir. Video 7 incelendiğinde anne reklam iş birliği yaptığı

Sevilay Çubuk, Dilek Erol

Erken çocukluk döneminde çocuk Youtube içerik üreticilerinin yayınladığı videoların, çocuğun duygusal istismarı açısından incelenmesi

bir oyuncağı denemekte ve tanıtmaktadır. Sesli müzikli bir banyo köpüğü oyuncağını büyük oğluya birlikte izleyenlere göstermektedirler. Küçük çocuk oyuncaktan çıkan sestene ve köpüklerden korkup ağlamaya başlamakta, anne bu durumu fark etmesine rağmen oyuncağın tanıtımına devam etmektedir (04:20-04:52). Annenin korkup ağlayan çocuğuna herhangi bir tepki göstermemesi duygusal tepki göstermeme alt boyutuna dahil edilebilir. Büyük oğluya birlikte ürün tanıtımı yapması da duygusal istismarın çıkar için kullanma alt boyutunun bir örneği olarak ele alınabilir. Video 10'da ise 5-6 yaşlarındaki çocuk oyuncak süt kutusuna dolaptan aldığı sütü doldurmak istemektedir. Anne ise çocuğa "Sakın bunu deneme! Eğer yaparsan seni keserim!" diyerek tehdit ve şiddet içerikli konuşarak (04:45-04:53) kızmaktadır. Bu durum duygusal istismarın alt boyutlarından olan tehdit ve azarlama ile doğrudan ilişkilendirilebilir. Aynı videonun devamında anne hastalanan çocuğuna şurup içirmeye çalışmakta, çocuk ise içmemek için ağlamakta tepki göstermektedir. Bunun üzerine anne "Ağlamak yok! İç hemen şurubunu sakın ağlama!" diyerek (05:35-05:39) çocuğa kızmaktadır. Bu davranış azarlama alt boyutunda değerlendirilebilir. Diğer beş video duygusal istismarın alt boyutları kapsamında incelenmiş, herhangi bir duygusal istismar bulgusuna rastlanmamıştır

Tablo 6

Kanal 3 Youtube Videolarında Anne-Babaları Tarafından Uygulanan Duygusal İstismar Türlerine Yönelik Bulgular

KANAL 3	VİDEOLAR	Mahrum Bırakma							Maruz Bırakma						
		Reddetme	Aşırı koruma	Duygusal tepki göstermeme	izole etme	ihmal	Ayrım	Karşılaştırma	Tehdit	Gelişimi üzerinde beklenti	Çıkar için kullanma	Aşağılama	Suçta yönlendirme	Azarlama	Lakap takma
1						01:16 02:07 08:32- 08:51									
2									02:27- 02:32					02:27- 02:32	
3															
4						08:20- 08:26									
5															
6															
7			04:20- 04:52								Video Geneli				
8															
9															
10									04:45- 04:53					04:45- 04:53 05:35- 05:39	

Çalışmaya dahil edilen 4 çocuk Youtube kanalından biri olan "Kanal 4"te tespit edilen duygusal istismara yönelik bulgular Tablo 7'de yer almaktadır

Kanal 4 isimli Youtube içerik üreticisinin videolarındaki duygusal istismar alt boyutları Tablo 7'de verilmiştir. İncelenen videoların hiç birisinde duygusal istismara ve alt boyutlarına dair herhangi bir bulguya rastlanmamıştır.

Tablo 7

Kanal 4 Youtube Videolarında Anne-Babaları Tarafından Uygulanan Duygusal İstismar Türlerine Yönelik Bulgular

Duygusal İstismar Türleri														
KANAL 4	VIDEOLAR	Mahrum Bırakma								Maruz Bırakma				
		Reddetme	Aşırı koruma	Duygusal tepki göstermeme	izole etme	İhmal	Ayrım	Karşılaştırma	Tehdit	Gelişimi üzerinde beklenti	Çıkar için kullanma	Aşağılama	Suçta yöneltme	Azarlama
1														
2														
3														
4														
5														
6														
7														
8														
9														
10														

Çocuk Youtube İçerik Üreticilerinin Videolarında Anne-Babaları Tarafından Uygulanan Duygusal İstismar Alt Boyutu Görülme Sıklığına Yönelik Bulgular

Çocuk Youtube içerik üreticilerinin videolarında anne-babaları tarafından uygulanan duygusal istismar alt boyutu görülme sıklığına yönelik bulgular Grafik 1'de verilmiştir.

Grafik 1'de görüldüğü üzere Kanal 1 isimli Youtube kanalına ait 10 video duygusal istismar alt boyutları kapsamında incelenmiş, 4 video içeriğinde bu alt boyutlar kapsamına alınabilecek bulgulara rastlanmıştır. Video 1'de çocuk bir defa aşağılama davranışına maruz kalmaktadır. Video 2'de bir defa azarlama davranışı görülmekte, Video 3'te ise çocuktan gelişimi üzerinde bir davranışı sergilemesi beklenmektedir. Video 4 incelendiğinde çocuğun azarlama, aşağılama ve görmezden gelme olmak üzere 3 kez duygusal istismara maruz kaldığı görülmektedir. Kanal 1 isimli Youtube kanalına ait diğer video içeriklerinde herhangi bir duygusal istismar alt boyutuna rastlanmamıştır.

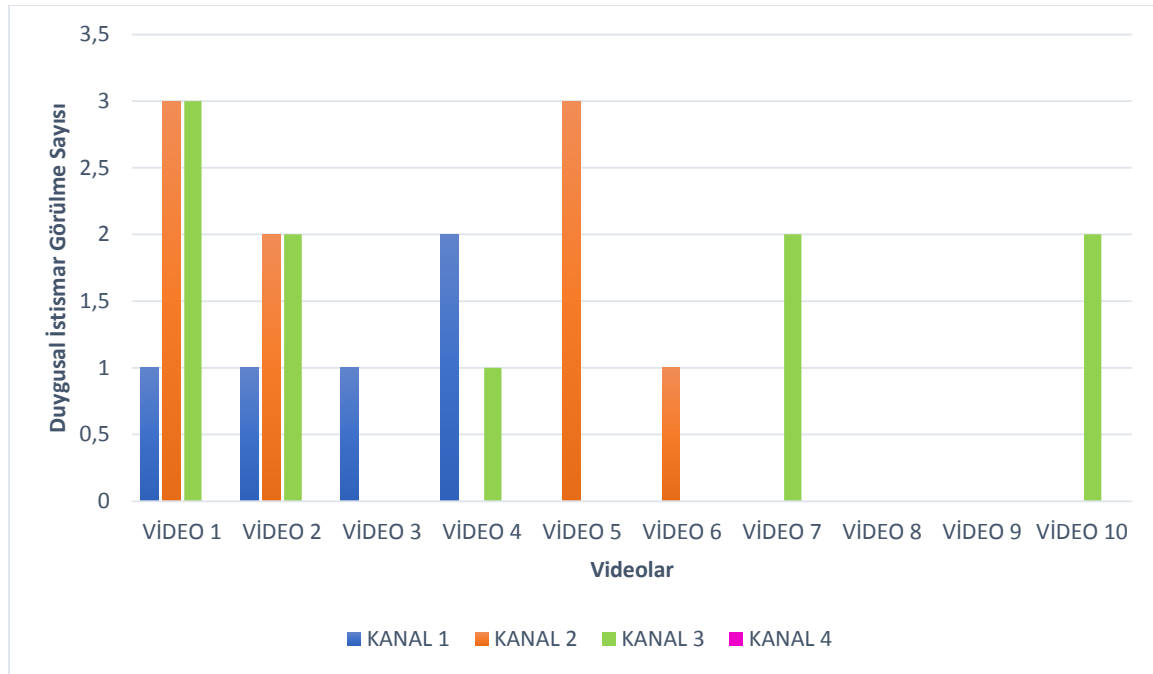
Kanal 2 isimli Youtube kanalına ait 10 video duygusal istismar alt boyutları kapsamında incelenmiş, 4 video içeriğinde bu alt boyutlar kapsamına alınabilecek bulgulara rastlanmıştır. Video 1 incelendiğinde çocukların anne tarafından 3 defa duygusal istismara maruz bırakıldığı görülmüştür. Anne çocukları 2 ayrı yerde azarlamakta ve bir defa da aşağılamaktadır. Video 2'de duygusal istismarın tehdit ve duygusal tepki göstermeme alt boyutları gözlenmiştir. Video 5 incelendiğinde çocukların 3 defa duygusal istismara maruz kaldığı görülmüştür. Bunlar 2 ayrı yerde azarlama ve bir defa da aşağılama olarak belirlenmiştir. Video 6'da annenin çocuklara bağırarak onları azarlama alt boyutuna maruz bıraktığı görülmüştür. Kanal 2 isimli Youtube kanalına ait diğer video içeriklerinde herhangi bir duygusal istismar alt boyutuna rastlanmamıştır.

Kanal 3 isimli Youtube kanalına ait 10 video duygusal istismar alt boyutları kapsamında incelenmiş, 5 video içeriğinde bu alt boyutlar kapsamına alınabilecek bulgulara rastlanmıştır. Video 1 incelendiğinde annenin küçük çocuğunu 3 ayrı yerde ihmal ettiği gözlemlenmiştir. Video 2’de ise 2 alt boyuta dair bulguya rastlanmıştır, çocukların anne tarafından azarlandığı ve tehdit edildiği görülmüştür. Video 4 analiz edildiğinde çocukların bir kez ihmal alt boyutuna maruz bırakıldığı belirlenmiştir. Video 7 incelendiğinde ise bir defa duygusal tepki göstermeme ve bir defa da çıkar için kullanma alt boyutlarına rastlanmıştır. Video 10’da çocukların anneleri tarafından tehdit ve azarlama olmak üzere 2 defa duygusal istismara maruz kaldığı görülmüştür. Efe’nin Oyuncak Günlüğü isimli Youtube kanalına ait diğer video içeriklerinde herhangi bir duygusal istismar alt boyutuna rastlanmamıştır.

Kanal 4 isimli Youtube kanalına ait 10 video duygusal istismar alt boyutları kapsamında incelenmiş olup videoların hiçbirinde duygusal istismar bulgusuna rastlanmamıştır. Aynı videolar ikinci kez analiz edilmiş, sonuç yine aynı görülmüştür.

Grafik 1

Çocuk Youtube İçerik Üreticilerinin Videolarında Anne-Babaları Tarafından Uygulanan Duygusal İstismar Alt Boyutu Görülme Sıklığı

TARTIŞMA ve SONUÇ

Bu çalışmada erken çocukluk dönemindeki Youtube içerik üreticilerinin Youtube kanallarındaki video içeriklerinde anne-babaları tarafından duygusal istismara maruz kalma durumları araştırılmıştır. Dünyada birçok ülke bir sosyal medya hesabı açabilmek için yaş alt sınırını 13 olarak belirlemiş, bu yaşın altındaki çocukların bu platformlarda bulunmasını yasaklamıştır. Fakat sosyal medya platformları incelendiğinde bu yaşın altındaki çocukların da hesap açtıkları, özellikle Youtube platformunda içerik üreticisi de olarak yer aldıkları bilinmektedir (Sekmen, 2019). Çalışma kapsamında incelenen Youtube kanalları bu olguyu destekler niteliktedir. Çalışmaya dahil edilen 4 Youtuber çocuğun erken çocukluk döneminde oldukları, videolarda yer alan kardeş ve arkadaşların da bu dönemde olduğu görülmüştür.

Youtube da içerik üreticisi olarak yer alan Youtuber çocukların sayısı gün geçtikçe artmakta, çocuklar ailelerinin teşviği ile gelir kapısı olarak görülebilmektedir (Kılıç & Kaya, 2021). Reklamlar ve ürün yerleştirmeler sonucu düzenli olarak videolar yüklenmekte, bu videoların içerikleri izlenme odaklı olmaktadır. Bu durum ailelerin çocuğun istismarını, kötü örneklerle

Sevilay Çubuk, Dilek Erol

Erken çocukluk döneminde çocuk Youtube içerik üreticilerinin yayınladığı videoların, çocuğun duygusal istismarı açısından incelenmesi

karşılaşma veya kötü örnek olacak davranışlar sergileme riskini göz ardı etmesine sebep olabilmektedir (Demir & Kargın, 2020). Çalışma bulguları da çocukların Youtube platformunda içerik üreticisi olarak aileleri ile yer aldıklarını, içerik üretme sürecinde duygusal istismara maruz kalabildiklerini göstermektedir. Çalışma kapsamında analiz edilen videolarda çocukların anne veya babaları tarafından duygusal istismara uğrama sıklığı %33 olarak belirlenmiştir.

Youtube hizmet şartlarından dolayı erken çocukluk dönemindeki çocuklar kendi adına hesap açamamakta, anne babaların izni doğrultusunda ya da onların adına hesaplar oluşturulmaktadır. Bu hesaplarda çocuklar evde veya dışarıda kurgulanmış ya da doğal hallerinde içerikler paylaşmaktadır. Oyuncaklarıyla ve arkadaşlarıyla oynadıkları, farklı türlerde "challenge"lar (meydan okuma) yaptıkları, ürün tanıtımı yaptıkları vb. tüm anlar anne babaları tarafından kayıt altına alınarak çocuklara ait bu kanallarda yer almaktadır (Kılıç & Kaya, 2021). Çalışma kapsamında incelenen Kanal 1, Kanal 2, Kanal 3 ve Kanal 4 isimli Youtube kanallarını da bu durumu doğrulamaktadır. İncelenen videolarda çocukların anne ya da babalarıyla birlikte parkta, sahilde, alışveriş merkezinde veya evde içerikler çektiği, bu içeriklerde yeni oyuncak deneme, yiyecek challenge, arkadaşı-kardeşi ile oyuncak oynama gibi faaliyetlerde bulunmaktadır.

Atalay (2019) çocuk Youtuberlar üzerine yaptığı çalışmada videoları çocuklar açısından riskli/olumsuz durumlar açısından incelemiş, videolarda en fazla yaş-gelişim düzeyi ve çocuk davranışları açısından riskli durumların yer aldığını, abone ve izlenme sayısını arttırmak için çocuğun yaşına uygun olmayan faaliyetlere itildiğini belirtmiştir. Bu durumun duygusal istismarın ihmal, çıkar için kullanma ve gelişimi üzerinde beklenti alt boyutlarında ele alınması mümkündür. Duygusal istismarın ihmal alt boyutuna 1983 yılında gerçekleştirilen Uluslararası Duygusal İstismar Toplantısı'nda değinilmiş; yapılması gereken fakat gerçekleştirilmeyen her türlü davranışın duygusal istismarın ihmal alt boyutunda değerlendirildiği belirtilmiştir (Turla,2002). Bu çalışmanın bulgularında da bu alt boyutlara birçok farklı videoda rastlanılmıştır. Çocukların çoğunlukla anneleri tarafından duygusal istismara maruz kaldığı, en çok uygulanan duygusal istismar davranışlarının ise azarlama ve aşağılama olduğu görülmüştür.

Çalışma kapsamında incelenen Kanal 1 Youtube kanalı birçok araştırmacı tarafından incelenmiş (Atalay, 2019; Sekmen, 2019; Demir & Kargın, 2020; Salkaya, 2020; Karakoç & Ünlü, 2021; Yasa, 2021; Kılıç & Kaya, 2021) fakat video içeriklerinde anne babaların uyguladığı duygusal istismarın varlığı ele alınmamıştır. Bu çalışma Youtuber çocukların videolarını duygusal istismar kapsamında inceleyerek literatürdeki benzeri çalışmalardan ayrılmaktadır. Çalışma kapsamında ele alınan Kanal 4 isimli Youtube kanalında herhangi bir duygusal istismar durumuna rastlanmamasına rağmen diğer tüm kanallarda duygusal istismarın farklı türleri görülmektedir. Diğer kanallarda rastlanılan duygusal istismar davranışlarının çoğunda annenin ya da babanın kurgulanmış içeriğin bozulmaması amacıyla buna başvurduğu görülmüştür. İçerik bulma ve konuya sadık kalma baskısının çocuklarda istenmedik durumlara sebebiyet verebileceği üzerinde durulması gereken bir noktadır. Videonun amacına çocuğu yönlendirmeye ve çocuğu belirli bir kalıba sokma çabası, çocuğun zamanının bu platforma harcanması diğer ihtiyaç ve gereksinimlerinin ihmal ve istismar edilmesine sebep olabilmektedir (Karakoç & Ünlü, 2021). Araştırma kapsamında elde edilen veriler ve ulaşılan sonuçlara göre şu öneriler yapılabilir:

Anne-Babalar ve Eğitimcilere Yönelik;

- Anne babalar ve çocuklar sosyal medyadaki tehlikeler ve çocuklar üzerindeki etkileri açısından uzmanlar (okul öncesi öğretmenleri, çocuk gelişimi uzmanları, çocuk ruh sağlığı uzmanları) tarafından bilinçlendirilmelidir.
- Diğer istismar türlerine göre fark edilmesi daha zor olan duygusal istismar olgusu hakkında öğretmenler okullarda anne babaları bilgilendirilmeli, evlere bu konuya ilişkin yazılar gönderilmelidir.
- Çocuklar ailesine, çevrelerine karşı ve de sahip oldukları tüm haklar konusunda okullarda öğretmenler, evde ise medya araçları aracılığıyla bilinçlendirilmelidir.

Araştırmacılara Yönelik;

- Araştırmacılar sosyal medyada çocuk istismarı ve çocuğun duygusal istismarı konularına teşvik edilmeli, bu konuların derinlemesine araştırılıp incelenmesi sağlanmalıdır.

Politika Yapıcılara Yönelik;

- Devlet tarafından Youtube ve Youtuber çocuklar ile ilgili yasa, denetim ve içerik takiplerinin artırılması, gerekli yaptırımlar uygulanmalıdır.
- Medya organları aracılığıyla istismar türleri, sosyal medyada istismar ve sosyal medyanın getirebileceği tehlikeler ile ilgili kamu spotları yayınlanmalıdır.

Araştırmanın Sınırlılıkları

Araştırmada yer alan sınırlılıkları; çalışma kapsamında analiz edilmek üzere Youtube'da içerik üreten ve en yüksek takipçiye sahip 4 çocuk içerik üreticisi olması, her kanala ait son 6 yılda yayınlanmış olması, içeriğinde anne veya babası bulunan, en çok izlenme sayısına sahip 10 video olmasıdır. Youtube'da içerik üreten diğer çocuklar araştırmaya dâhil edilmemiştir

Destek ve Teşekkür

Bu çalışma, Sevilay Çubuk (2022) tarafından hazırlanan "Çocuk Youtube içerik üreticilerinin yayınladığı videoların, çocuğun duygusal istismarı açısından incelenmesi" başlıklı yüksek lisans tezinden üretilmiştir.

Yazarlar olarak, araştırmanın gerçekleştirilmesi sürecine yönelik herhangi bir destek ya da teşekkür beyanımız bulunmamaktadır.

Araştırmacıların Katkı Oranı

Araştırmanın yazarları araştırmanın tüm süreçlerine eşit derecede katkı sağlamıştır.

Çatışma Beyanı

Araştırmanın yazarları olarak herhangi bir çıkar/çatışma beyanımız olmadığını ifade ederiz.

Yayın Etiği Beyanı

Bu araştırmanın planlanmasından, uygulanmasına, verilerin toplanmasından verilerin analizine kadar olan tüm süreçte "Yükseköğretim Kurumları Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiği Yönergesi" kapsamında uyulması belirtilen tüm kurallara uyulmuştur. Yönergenin ikinci bölümü olan "Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiğine Aykırı Eylemler" başlığı altında belirtilen eylemlerden hiçbiri gerçekleştirilmemiştir.

Bu çalışmanın yazım sürecinde bilimsel, etik ve alıntı kurallarına uyulmuş; toplanan veriler üzerinde herhangi bir tahrifat yapılmamış ve bu çalışma herhangi başka bir akademik yayın ortamına değerlendirme için gönderilmemiştir.

Etik kurul izin bilgileri

Çalışma doküman inceleme çalışması olduğu için Etik Kurul İzni alınmasını gerektiren çalışmalar grubunda yer almamaktadır. Bu nedenle Etik Kurul İzni beyan edilmemiştir.

KAYNAKÇA

Abidin C. (2017). Visibility labour: engaging with influencers' fashion brands and #OOTD advertorial campaigns on Instagram. *Media International Australia*. 161, no.1: 86-100.

Ahern, K. (2018). Institutional betrayal and gaslighting. *The Journal of Perinatal & Neonatal Nursing*, 32(1), 59-65.

Akdi, M. (2016). Ana-babanın çocuğun fotoğraf ve görüntülerinin sosyal medyada yayınlamasından doğan sorumluluğu. *Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Hukuk Araştırmaları Dergisi*, 22 (3), 123-144.

Sevilay Çubuk, Dilek Erol

Erken çocukluk döneminde çocuk Youtube içerik üreticilerinin yayınladığı videoların, çocuğun duygusal istismarı açısından incelenmesi

- Aksoy, E., Çetin, G., İnanıcı, M. A., Polat, O., Süzen Ş., & Yavuz, F. (2004). Çocuk istismarı ve ihlali, *Adli Tıp ders notları*. <http://www.turktabiplerbirliği.com>
- Aktay, M. (2020). İstismar ve İhmalin Çocuk Üzerindeki Etkileri ve Tedavisi. *Gelişim ve Psikoloji Dergisi*, 1 (2), 169-184 <https://dergipark.org.tr/tr/pub/gpd/issue/54914/774648>
- Alikasifođlu, M., Erginoz, E., Ercan, O., Albayrak-Kaymak, D., Uysal, O., & Ilter, O. (2006). Sexual abuse among female high school students in Istanbul, Turkey. *Child Abuse & Neglect*, 30(3), 247-255.
- Alikaşifoğlu, M. (2012). İnternet kullanımı ve çocuk ve ergen sağlığı Türk pediatri kurumu TBMM Sunusu, <https://www.tbmm.gov.tr>.
- Alpaslan, A. H. (2014). Çocukluk döneminde cinsel istismar. *Kocatepe Tıp Dergisi*, 15(2), 194-201.
- Altunışık, R., Coşkun, R., Bayraktarođlu, S., & Yıldırım, E. (2010). Sosyal Bilimlerde Araştırma Yöntemleri SPSS Uygulamalı (6. Baskı). Sakarya Yayıncılık.
- Altunsu, B. (2004). Çocuklara bakım veren hemşirelerin çocuk istismar ve ihmali tanıyabilmeleri (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). İstanbul: M. Ü. Sağlık Bilimleri Enstitüsü.
- Atalay, G. E. (2019). New-age child labour in Turkey: child influencers on Youtube. In *Critical Global Semiotics* (pp. 186-198). Routledge.
- Atalay, G. E. (2019). Sosyal medya ve çocuk: "babishko family fun tv" isimli youtube kanalının eleştirel bir analizi. *Erciyes İletişim Dergisi, Uluslararası Dijital Çađda İletişim Sempozyumu Özel Sayısı*, 179-202.
- Avşar, Z., & Öğütoğulları, E. (2012). Çocuk işçiliği ve çocuk işçiliği mücadele stratejileri. *Sosyal Güvenlik Dergisi*, 2(1), 9-40.
- Aydın, İ. (2019). Türkiye'de çocuk istismarı, çocuk istismarını önleyici sosyal politikalar ve Diyarbakır Örneği, (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Aydin, B., Akbas, S., Turla, A., Dundar, C., Yuce, M., & Karabekirođlu, K. (2015). Child sexual abuse in Turkey: an analysis of 1002 cases. *Journal of Forensic Sciences*, 60(1), 61-65.
- Bakiş, Ç. İ. K. B., & Modellenmesi, U. S. (2020). *Çocuk İstismarına Kapsamlı Bir Bakış*. Ankara.
- Ballı Ö. (2010). Çukurova Üniversitesi Tıp Fakültesine başvuran çocuk istismarı ve ihmali olgularının değerlendirilmesi. (Yayımlanmamış Uzmanlık Tezi), Çukurova Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü.
- Berg, B. L., & Lune, H. (2019). *Sosyal Bilimlerde Nitel Araştırma Yöntemleri*. Eğitim Yayınevi.
- Beyazova U. (2014). *Çocuk İstismarına ve İhmaline Yaklaşım. Temel Bilgiler*. Ankara 2014.
- Bilir, M. (2017). Sosyal Medya ve Çocuk. (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Bitirme Ödevi), Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Bilişim Hukuku.
- Blum-Ross, A. & Livingstone S. (2017). Sharenting, parent blogging, and the boundaries of the digital self. *Popular Communication*, 15(2). 110-125.
- Bođa, E. & Sađlam, M. (2021). Dijital Ortamda Çocuk: Bir Çocuk Youtuber Kanalının İçeriksel Analizi. *Erciyes İletişim Dergisi*, 8(2), 643-664.
- Bostancı, M. (2019). Dijital Ebeveynlerin Sosyal Medyada Mahremiyet Algısı. *AJIT-e: Bilişim Teknolojileri Online Dergisi*, 10 (38) , 115-128.
- Boyd, D. (2008). American Teen Sociality in Networked Publics. (Unpublished Doktoral Thesis), University of Berkeley.
- Brosch, A. (2018). Sharenting-Why Do Parents Violate Their Children's Privacy? The New Educational Review, 54, 75-85.
- Bryer, T. A. & Zavattaro, S. (2011). Social media and public administration: theoretical dimensions and introduction to symposium. *Administrative Theory & Praxis*, 33(3).
- Can, M., Tırıtıl L. & Dokgöz H. (2009). Çocuk istismarı olgularında hekim. *Klinik Gelişim*. 89- 94.
- Children APSAC. Guidelines for the psychosocial evaluation of suspected psychological maltreatment in children and adolescents.
- Author Chicago; 1995.Celilođlu, B. (2018). Çocuk istismarı ve ihmali farkındalık ölçeklerinin geçerlik ve güvenilirlik çalışmaları ile okul öncesi öğretmen adaylarının farkındalık düzeylerinin incelenmesi. (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Necmettin Erbakan Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- Çağlar, S., & Savaşer S. (2010). İnternet ve Çocuk Pornografisi. *Uluslararası İnsan Bilimleri Dergisi*. 7(1),1001-1008.

- Çakmak, B. (2018). Türkiye Yazılı Basınında Yer Alan Çocuk İstismarı Haberlerinin İncelenmesi, *Global Media Journal TR Edition*, 9 (17).
- Çimke, S., Gürkan, D. Y. & Polat S, (2018). Sosyal Medyada Çocuk Hakkı İhlali: Sharenting, *Güncel Pediatri*, 16 (2), 261-267.
- Çöpoğlu, M. (2018). Türkiye'de Çocuk İşçiliği. *Iğdir University Journal of Social Sciences*, (14).
- Çubuk, S. & Şeker, P. T. (2021). Çocuk istismarının Türkiye'de yapılan lisansüstü çalışmalara yansımaları: Bir literatür incelemesi. *e-Kafkas Journal of Educational Research*, 8 (3), 534-552.
- Donat Bacıoğlu, S. D., & Kaya, Z. (2020). Öğretmen Adaylarının Çocuk İstismar ve İhmaline İlişkin Bilgi Düzeyleri ile Çocuğa Yönelik Cinsel İstismarı Bildirme Tutumlarının İncelenmesi. *YYÜ Eğitim Fakültesi Dergisi (YYU Journal of Education Faculty)*, 17(1):894-929.
- Dursun, C. (2019). Ebeveynlerin Çocuklarını Sosyal Medyada Teşhiri: Çocuk Hakları Bağlamında Bir Değerlendirme. *Çocuk ve Medeniyet*, 4(8), 195-208. <https://dergipark.org.tr/en/pub/cm/issue/57214/807915>
- Dursunkaya D. (2008). Duygusal Örselenme ve İhmal. In: Çuhadaroğlu Çetin F, ed. *Çocuk ve Ergen Psikiyatrisi Temel Kitabı*. HYB Yayıncılık.
- Duygulu, S. (2019). Sosyal Medyada Çocuk Fotoğraflarının Paylaşımının Mahremiyet İhlali ve Çocuk İstismarı Açısından Değerlendirilmesi. *TRT Akademi*, 4(8), 428-487.
- Ebert, M. H., Loosen, P. T., & Nurcombe, B., (2003). *Current Psikiyatri Tanı ve Tedavi*, çev. ed.: Birsöz, S., Karaman, T. Güneş Kitabevi.
- Efe, H., & Uluoğlu, S. A. (2015). Dünyada çocuk işçiliğiyle mücadelede geline nokta ve geleceğe dair bazı öngörüler. *Eğitim Bilim Toplum Dergisi*, 13(51), 46-72.
- Erişir, R., Erişir, D. (2019). Yeni Medya ve Çocuk: Instagram Özelinde Sharenting (Paylaşan anababalık) Örneği. *Yeni Medya Dergisi*, 50-64.
- Finkelhor, D. (1994). The international epidemiology of child sexual abuse. *Child Abuse & Neglect*, 18(5), 409-417. [https://doi.org/10.1016/0145-2134\(94\)90026-4](https://doi.org/10.1016/0145-2134(94)90026-4).
- FluHuizen, J. (2020.). Medical News Today. <https://www.medicalnewstoday.com>.
- Giardiano, AP., Christian, CW. & Giardiano, ER. (1997). *A Practical Guide to the Evaluation of Child Physical Abuse and Neglect*. SagePub. London, 23- 211.
- Güner, Ş. İ., Güner, S., & Şahan, M. H. (2010). Çocuklarda sosyal ve medikal bir problem; istismar. *Van Tıp Dergisi*, 17(3), 108-113.
- Güngör, A. (2021). Sosyal Medyada Çocuk Hakları İhlali ve Çocuk İstismarı: Instagram Anneleri. *İletişim Kuram ve Araştırma Dergisi*, (54), 1-24.
- Hablemitoğlu Ş. (2016). *Çocuk Hakları İhlali ve Çocukların İstismar Alanı Olarak 'Sosyal Medya'*. <https://tr.linkedin.com/pulse/%C3%A7ocuk-haklar%C4%B1-ihlali-v%C3%A7ocuklar%C4%B1n-istismaralan%C4%B1-ii-hablemito%C4%99>.
- Hancı, H. (2002). *Adli Tıp ve Adli Bilimler*. Seçkin Yayıncılık. <https://wearesocial.com/global-digital-report-2019>. <https://wearesocial.com/uk/blog/2018/10/the-state-of-the-internet-in-q4-2018>
- Kara, B., Biçer, Ü., ve Gökalp, A. S. (2004). Çocuk istismarı. *Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Dergisi*, 47(2), 140-151.
- Karagöz, S. U. ve Uran, P. (2019). Duygusal istismar. B. Ulukol, S. Başkan, P. Uran. (E.) *Çocuk istismarı ihmal, cilt 1* (s. 69-75). içinde. Punto Yayınları.
- Karakoç, E., & Ünlü, T. (2021). Oyun Mu İş Mi? Youtube Kidfluencerları Üzerine Karşılaştırmalı Bir Analiz. *TRT Akademi*, 6(12), 468-493.
- Kempe, C. H., Silverman, F. N., Steele, B. F., Droegemueller, W., & Silver, H. K. (1985). The battered-child syndrome. *Child Abuse & Neglect*, 9, 143-154.
- Kendall-Tackett K. A. (2002). The health effects of childhood abuse: Four path ways by which abuse can influence health. *Child Abuse & Neglect*, 26(6-7):715-29.
- Kepenekçi, Y. K., & Nayir, F. (2012). Çocukların ana babaları tarafından istismar ve ihmaline ilişkin sınıf öğretmenlerinin görüşleri. *The Journal of Academic Social Science Studies*, 5(7).

- Keskinkılıç, H. (2014). Erciyes Üniversitesi hastanelerine başvuran çocuk cinsel istismarı olgularının değerlendirilmesi (Yayımlanmamış Uzmanlık Tezi). Erciyes Üniversitesi.
- Kılıç, B., & Kaya, S. (2021). Yeni Medya Çağında Çocuk Youtuberlar Üzerinden Çocukluğun Yok Oluşu. *Gümüşhane University Electronic Journal of the Institute of Social Science/Gümüşhane Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Elektronik Dergisi*, 12(3).
- Koç, F. & Paslı, F. (2021). Çocuğa Yönelik İstismar ve İhmal Olaylarının Haberdeki Temsilinin Çocuk Hakları Bağlamında İncelenmesi. *Toplum ve Sosyal Hizmet*, 32 (1), 97-119.
- Köktener, A., & Akgün, N. (2020). Mahremiyet algısının dönüşümü: instagram anneleri üzerinden bir analiz. *Avrasya Sosyal ve Ekonomi Araştırmaları Dergisi*, 7(9), 235-247.
- Lenhart, A. & M. Madden (2007). *Social Networking Web sites and Teens: An Overview Pew Internet and American Life Project Report*.
- Ludwig, S. (2000). Child abuse. *Textbook of Pediatric Emergency Medicine* (4th Edition).
- Mavi Aydoğdu, S. G., Özsoy, Ü., & Evrensel, İ. H. (2017). Çocuk Hakları İhlali: Cinsel İstismar. *Journal of Academic Research in Nursing*, 3(ek), 57-60.
- Mayfield, (2008), Antony, What is Social Media, iCrossing, e-book, v.1.4, s. 5. http://www.icrossing.co.uk/fileadmin/uploads/eBooks/What_is_Social_Media_iCrossing_ebook.pdf
- Mazman, G. & Usluel, Y.K. (2011). Gender differences in using social networks. *The Turkish Online Journal of Educational Technology (TOJET)*, 10 (2).
- Mazman, G., (2009), Sosyal Ağların Benimsenme Süreci ve Eğitsel Bağlamda Kullanımı, (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Hacettepe Üniversitesi.
- McCoy, M.L. & Keen, S.M. (2014). *Child Abuse and Neglect*, Second Edition: New York, USA, Psychology Press.
- Merriam, S. B. (2013). *Nitel araştırma: Desen ve uygulama için bir rehber*. (Çev. Ed. Turan, S.). Nobel Akademik Yayıncılık.
- Mustafaoğlu, R., Zirek, E., Yasacı, Z. & Razak Özdinçler, A. (2018). Dijital teknoloji kullanımının çocukların gelişimi ve sağlığı üzerine olumsuz etkileri. *Addicta: The Turkish Journal on Addiction*, 5, 227-247.
- Olsona, L. M., Campbell, K. A., Cook, L. & Keenan, H. T. (2018). Social history: A qualitative analysis of child abuse pediatricians' consultation notes. *Child Abuse & Neglect*, 86, 267-277.
- Özdemir, Ç. (2011). Çocuk istismarı. İçinde E. Sözüer ve İ. İkizceli (Ed.), *Travma El Kitabı*. Nobel Kitabevi.
- Özdemir, M. (2010). Nitel veri analizi: sosyal bilimlerde yöntem bilim sorunsalı üzerine bir çalışma. *Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 11(1), 323- 343.
- Öztürk, M. F., & Talas, M. (2015). Sosyal medya ve eğitim etkileşimi. *Zeitschrift für die Welt der Türken/Journal of World of Turks*, 7(1), 101-120.
- Parsa, A. F., & Akmeşe, Z. (2019). Sosyal medya ve çocuk istismarı: Instagram anneleri örneği. *Kadem Kadın Araştırmaları Dergisi*, 5(1), 163-191.
- Koç, F. & Paslı, F. (2021). Çocuğa Yönelik istismar ve ihmal olaylarının haberdeki temsilinin çocuk hakları bağlamında incelenmesi. *Toplum ve Sosyal Hizmet*, 32(1), 97-119.
- Pehlivan, G. T. (2016). Hemşirelik öğrencilerinin çocuk istismarı ve ihmali konusundaki farkındalık düzeylerinin belirlenmesi ve bu konuda verilen planlı eğitimin etkinliğinin değerlendirilmesi (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Pamukkale Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü.
- Pesen, A. & Epçaçan, U. (2021). Öğretmen adaylarının çocuk istismarı ve ihmali konusundaki bilgi ve risk tanıma düzeyleri ile karar verme stilleri arasındaki ilişki. *Toplum ve Sosyal Hizmet*, 32 (1), 121-140.
- Polat O. (2007). *Tüm Boyutlarıyla Çocuk İstismarı*. Seçkin Yayıncılık.
- Safko, L. (2010). *The Social Media Bible*. New Jersey: John Wiley and Sons.
- Sahillioğlu, D. E. (2017). Prevention Studies of Child Abuse and Neglect in Turkey. *Current Trends in Educational Sciences*, 175-184.
- Sahillioğlu, D., & Okyay, Ö. (2020). Türkiye'de Çocuk İstismarı ile İlgili Yapılan Lisansüstü Tezlerin Betimsel Analizi. *Akdeniz Eğitim Araştırmaları Dergisi*, 14(34), 294-311.
- Salkaya, A. D. (2020). Yeni medyada çocuk içerik üreticileri: Yaşam biçimi sunumu ve toplumsal cinsiyet rolleri üzerinden Youtube çocuk kanalları (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Sosyal Bilimler Enstitüsü.

- Sarı, H. Y., Ardahan, E., & Öztornacı, B. Ö. (2016). Çocuk ihmal ve istismarına ilişkin son 10 yılda yapılan sistematik derlemeler. *TAF Preventive Medicine Bulletin*, 15(6), 501-511.
- Sekmen, M. (2019). Çocuk Youtuber'larda sorunlu bir alan: tüketim ile mahremiyetin yitimi. *MANAS Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 8(4), 3566-3584.
- Serin, H. (2019). Sosyal Medyada Çocuk Hakları İhlalleri: Ebeveynler ve Öğretmenler Farkında mı? *Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 1005-1031.
- Sistek-Chandler, C. (2012). Connecting the digital dots with social media and Web 2.0 technologies, *Journal of Research in Innovative Teaching*, 78-87.
- Spear, A. D. (2020). Gaslighting, confabulation, and epistemic innocence. *Topoi*, 39(1), 229-241.
- Steinberg, S.B. (2017). Sharenting: children's privacy in the age of social media, emory. *Law Journal* 66, 839-884.
- Şahin F. (2009). Çocuğun fiziksel, cinsel ve duygusal istismarı. *Çocuk ve Şiddet Çalıştayı*. 24-26.
- Şahin, F. (2014). *Fiziksel İstismar. Çocuk İstismarına ve İhmaline Yaklaşım*. Temel Bilgiler Akademisyen Tıp Kitabevi.
- Şanyüz, Ö. (2009). Çocuk istismarına hekimlerin yaklaşımı (Yayınlanmamış Uzmanlık Tezi), İstanbul Üniversitesi Cerrahpaşa Tıp Fakültesi Adli Tıp Anabilim Dalı.
- Tıraşçı Y, Gören S. (2007). Child abuse and neglect. *Dicle Tıp Dergisi*, 34(1):70-4.
- Turla A. (2002). Çocuk istismarı ve ihmali olgularına tıbbi yaklaşım. *OMÜ Tıp Dergisi*, 19(4), 291-300.
- Türkiye'de Çocuk İstismarı ve Aile İçi Şiddet Araştırması (2008). <http://atud.org.tr/kutuphane/unisefrapor.pdf>
- Türkiye'de Çocuk İstismarı ve Aile İçi Şiddet Araştırması (2010). <http://atud.org.tr/kutuphane/unisefrapor.pdf>
- Ufan, S. (2019). *Facebook'taki Çocuk İstismarının İnternet Haber Sitelerine Yansıması*. (Yayınlanmamış yüksek lisans tezi). Erciyes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- UNICEF, (2017). *Dijital Bir Dünyada Çocuk Olmak*. New York: Birleşmiş Milletler Çocuklara Yardım Fonu.
- Uslu, R. İ. (2014). *Duygusal İstismar. Çocuk İstismarına ve İhmaline Yaklaşım. Temel Bilgiler*. Akademisyen Tıp Kitabevi.
- Üstündağ, A. (2020). Çocukların Sosyal Medya Kullanım Durumları ve Sosyal Medyanın Çocukların Duygu Durumları Üzerine Etkisi. *Uluslararası Güncel Eğitim Araştırmaları Dergisi*, 6 (2), 286-302. <https://dergipark.org.tr/en/pub/intjces/issue/59193/746069>
- Üstündağ, A., Şenol, F. & Mağden, D. (2015). Ebeveynler Çocuk İstismarına Yönelik Bilgi Düzeylerinin Belirlenmesi ve Bilinçlendirilmesi. *Hacettepe University Faculty of Health Sciences Journal, Uluslararası Katılımlı 3. Çocuk Gelişimi ve Eğitimi Kongre Kitabı*. <https://dergipark.org.tr/tr/pub/husbfd/issue/7893/103886>
- Weber, W. (1984). Experimental studies of skullfractures in infants. *Zeitschrift für Rechtsmedizin. Journal Of Legal Medicine*, 92(2), 87-94. PubMed. <https://doi.org/10.1007/bf02116216>
- Wissow, L.S. (1995). Child abuse and neglect. *Eng. J. Med.*, 332(21), 1425- 1431.
- World Health Organization. (2006). *Preventing child maltreatment: A guide to taking action and generating evidence / World Health Organization and International Society for Prevention of Child Abuse and Neglect*. <https://apps.who.int/iris/handle/10665/43499>
- World Health Organization. (2016). Child maltreatment. <https://www.who.int/en/news-room/factsheets/detail/child-maltreatment>
- World Health Organization. Regional Office for the Eastern Mediterranean. (1998). *Mental health promotion for school children: A manual for school teachers and school health workers*. <https://apps.who.int/iris/handle/10665/199916>
- Yalçın N. (2011). *Türkiye'de Çocuk İstismarı Ve Çözüm Önerileri*. (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Projesi), Beykent Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü İşletme Yönetimi Anabilim Dalı.
- Yasa, F. (2021). Çocuklara ait Youtube kanallarında yer alan reklamların özellikleri: Bir içerik analizi. *7th International Mardin Artuklu Scientific Researches Conference*, December 10-12, 2021.
- Yıldırım, A., & Şimşek, H. (2008). *Sosyal Bilimlerde Nitel Araştırma Yöntemleri* (6. Baskı). Seçkin Yayıncılık.
- Yıldırım, S. (2019). Medya ve çocuk istismarı. *Anasay*, (10), 107-122.

- Zeren, C., Yengil, E., Çelikel, A., Arık, A. & Arslan, M. (2012). Üniversite öğrencilerinde çocukluk çağı istismarı sıklığı. *Dicle Tıp Dergisi*, 39 (4), 536-541.
- Zeytinoğlu S. (2002). Çocuk istismarı ve ihmali sorununa geniş açıdan yaklaşmak. *Çocuk Çocuk*. 15: 29-30.
- Zeytinoğlu, S., Kozcu. Ş. (1989). *Fiziksel Çocuk İstismarı Konusunda Bir Araştırma Psikoloji Semineri*, Ege Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Yayınları, 6-7: 77-84.

EXTENDED ABSTRACT

Introduction

Child abuse as a public health issue is noted to take place mostly at places such as the school or the home, which are the safest locations for the child (Polat, 1997). Today, however, the ever more popular social media platforms are also considered as scenes where children are susceptible to abuse (UNICEF, 2017). Youtube and Instagram in particular stand out platforms to publish child-focused content to all. On these platforms children produce content and engage in product promotion activities. These activities are often associated with financial earnings based on view and like counts, while children come to endure economic and emotional abuse (Tutgun Önal, 2020).

Given the facts that emotional abuse one is subjected to during childhood affects one's life from that moment on, and that once published on social media, it is virtually impossible to remove that content from the net, any abuse the child suffers on these platforms can come to hurt the child in later years of his or her life. Awareness about the emotional abuse children endure in social circles, and in video contents such as those published on Youtube, followed by efforts to mitigate those cases and problems, are crucial for the mental and physical health of the children. In this context, the present study investigating the emotional abuse the Youtuber children suffer in the hands of their parents is bound to bring in significant contributions to the literature.

This study investigates if and how young Youtube content producers in early childhood years suffer emotional abuse by their parents, and the types and frequency of emotional abuse, based on the videos they publish.

Method

As the study does not entail any intervention on the cases and events analyzed, a qualitative research pattern was employed, in the form of "Multi-Modal Critical Discourse Analysis" method providing insights into multiple forms of communications including text, color, and images. The videos were selected through purposive sampling. The focus was on two girls and two boys who produced content on Youtube. These content producers are noteworthy for having the highest numbers of followers. 10 videos with the highest view count with parents covered in the content were selected from each channel. The 40 videos thus included in the sample were all published in the last 6 years. The focus of the analysis through the videos was on emotional abuse and its sub-dimensions. The content of the videos were analyzed using the "Dedoose" software, with reference to the codes assigned to sub-dimensions of emotional abuse.

Results

Out of the 40 videos analyzed, 13 were found to include elements of emotional abuse. In the videos covered, the frequency of emotional abuse the children were found to incur from their parents was 33%. Channel 1 Youtube channel in total 10 videos were analyzed within the scope of the sub -dimensions of emotional abuse, and in 4 videos, emotional abuse was found in different places. The frequency of emotional abuse applied to the child by both the mother and father was determined as 40 %. A total of 10 videos of the Channel 2 were analyzed, and in 4 videos, different sub -dimensions of emotional abuse were found in different places. The frequency of emotional abuse was found to be 40 %and emotional abuse was only applied by the mother. A total of 10 videos of the Channel 3 called were analyzed, and 5 of these videos have found sub -dimensions of emotional abuse. Emotional abuse is applied only by the mother and the frequency of emotional abuse is 50 %. Within the scope of the study, 40 videos were analyzed within the scope of emotional abuse and sub -dimensions. A total of 13 of these videos found emotional abuse finding. In the videos analyzed within the scope of the study, the frequency of emotional abuse of children by their parents was determined as 33 %. In these videos, it was seen that the most applied emotional abuse behaviors were scolding and

humiliation in these videos. Rejection, excessive protection, isolate, distinction, comparison, crime directing and nickname subsections were not found in any video. Mothers were found to be the more frequent source of abuse in these videos, whereas the most common forms of emotional abuse were reprimand and degrading. Rejection, overprotection, isolation, discrimination, comparison, abetting, and name calling sub-dimensions were not observed.

Discussion and Conclusion

Many countries around the globe impose the requirement of being at least 13 years old for signing up on a social media site. Children younger than 13 are not allowed to be on those platforms. However, a glance at social media platforms reveals that children younger than 13 also open up accounts, and have been active content providers, especially on Youtube (Sekmen, 2019). The Youtube channels analyzed within the framework of the present study also confirm this observation. The four Youtuber kids included in the study are in their early childhood years. So are their siblings and friends who appear on the videos.

The number of Youtuber children who are active content providers on the platform is rising each day. Often children are considered as sources of income for families encouraging such activity (Kılıç & Kaya, 2021). Videos entailing advertising and promotion activities and product placements regularly find their ways to the platforms. These videos are often produced to achieve high view counts. As a consequence, sometimes the families can disregard the abuse the child may incur, as well as the cases of ill conduct on part of or against the child, occurring in the videos (Demir & Kargın, 2020). This study also found that children occupy a prominent place on Youtube platform as content producers alongside their families, and that, as a result can be exposed to emotional abuse in the content production process. Youtube's terms of service do not allow children in early childhood to sign up with the site on their own. The accounts for these children are opened either based on their parents' permission, or in the name of their parents. These accounts are then used for children to share content produced at home or outdoors, in natural or scripted contexts. Various moments the child plays with her toys or friends, engages in a number of 'challenges' or product promotion etc. are recorded by the parents and published on the channels associated with the child (Kılıç & Kaya, 2021). The Channel 1, Channel 2, Channel 3 and Channel 4 Youtube channels covered by the study also confirm these observations. The videos reviewed include content showing children with their parents at a park, on the beach, in a mall, or at home, whereby they try new toys, engage in eating challenges, playing with toys with their siblings or friends.

In a study on child Youtubers, Atalay (2019) reviewed the videos with reference to risky / harmful cases concerning children, and noted that the videos most often involved circumstances posing risks regarding the level of development and the child's behavior, with the child being made to engage in acts which are not acceptable for the age, with a view to increasing subscriber and view counts. Such attitudes and behavior is covered by neglect, deriving interest from and feeding insecurity through expectations beyond child's natural level of development. These sub-dimensions of abuse were observed in multiple videos covered in the study. Mothers were found to be the more frequent source of abuse in these videos, whereas the most common forms of emotional abuse were reprimand and degrading. The Channel 1 Youtube channel analyzed in this study was covered by a large number of studies in the literature (Atalay, 2019; Sekmen, 2019; Demir & Kargın, 2020; Salkaya, 2020; Karakoç & Ünlü, 2021; Yasa, 2021; Kılıç & Kaya, 2021). However, no other study analyzed the existence of emotional abuse on part of the parents, in video contents. The analysis of Youtuber children's videos with reference to emotional abuse is what makes the study stand out in the literature. Channel 4 stood out as the only Youtube channel covered by the study, with the lack of emotional abuse elements were observed. The other three channels, on the other hand, exhibited various types of emotional abuse. Most emotional abuse behaviors observed in the other channels occurred as a result of the parent trying to keep the scripted action going. One should keep in mind that the pressure to find content and to keep in line with the script can lead to undesired consequences on the child.

Sevilay Çubuk, Dilek Erol

Erken çocukluk döneminde çocuk Youtube içerik üreticilerinin yayınladığı videoların, çocuğun duygusal istismarı açısından incelenmesi

The will to steer the child towards the goal of the video, or to force the child into a specific role, wasting the child's time on the platform all the while neglecting other needs she may have, can amount to abuse (Karakoç and Ünlü, 2021)..